

Bakalářská práce Lorenzy Ciocca: Společenský život nejmladší generace po nástupu komunistického režimu v Československu

(posudek oponenta)

Diplomantka si zvolila úkol zmapovat problematiku působení komunistického režimu a jeho ideologie na život nejmladší generace. Je motivována tím, že o komunismu dosud nevěděla skoro nic ona – Italka, ani její rodiče. Vychází z materiálu soudobého tisku i tiskovin pro mládež a z historické literatury o dané době. V závěru seznamuje se zadáním a zpracováním ankety.

V první kapitole se pokouší podat ve stručnost definici komunismu tak, jak se to vyučovalo na školách, pomocí známých definicí – dogmat komunistické ideologie. Podrobněji se věnuje výkladu pojmů *lidová demokracie*, *socialismu*, *komunismus*, dále symbolům komunismu jako *srp a kladivo*, *pěticípá rudá hvězda*, *hymna Internacionála*, umělecký směr *socialistický realismus* a v historickém exkursu se věnuje počátkům komunismu a nástupu komunistického režimu v Československu. Kapitola je zakončena citacemi názorů dvou pamětníků období.

Druhá kapitola je věnována škole, státu a volnému času obyvatel. Zabývá se sovětizací společnosti a výchovy, mluví o roli odborů při organizování využití volného času *v oblasti kultury, osvěty, sportu a rekreace*.

Další kapitola se věnuje charakterizaci organizací pro mládež ČSM, SSM, Pionýr, zde v detailu organizaci a hierarchizaci PO, zákonům a zásadám pionýrů, uvádí citace hesel, která obklopovala pionýry a která se učili znát a podle nich jednat. Diplomantka se věnuje i charakteristice druhé organizace mládeže – Junáku, nemá však všude jasno v otázce vztahů Pionýra a Junáka. Podle mých informací Junák nikdy neorganizoval pionýrskou organizaci (str. 24 a další) a účast jeho činovníků v organizaci mládeže po r. 1948/49 byla pouze ilegální. Poučná je i citace pamětníka, který zažilo pronásledování skautingu, i porovnání charakteristiky a zásad obou hnutí v tabulce. Rovněž zmínka o trampingu je cenná, zasloužila by upřesnění – tramping nebyl nijak spojeny se skautingem (např. tramping se motivoval až nekritickým obdivem k „divokému západu“, po válce též obdivem k americké armádě, užíval součásti její výstroje, které se pietně uchovávaly).

Čtvrtá kapitola se věnuje výzkumu, který podnikla diplomantka, jeho cíli a záměru, použité metodě a výsledkům výzkumu. Pomocí 73 kusů dotazníků (z 80 vydaných) hodnotila autorka vzpomínky, pocity dotázaných (věk 65 – 85 let) a hledala potvrzení svých tří hypotéz

týkajících se charakteristiky vzpomínek na mládí. Pozoruhodné je, že za svým výzkumem navštívila 4 domovy pro seniory a dotazovala se i rodičů svých přátel.

V závěru diplomantka s rozumným nadhledem hodnotí působení komunistické ideologie na mládež a uvědomuje si ovlivnitelnost mládeže, jednak ve smyslu politicky izolovat či likvidovat ty, kteří nesouhlasili s politikou režimu, jednak i idealizaci vzpomínek některých účastníků ankety.

V příloze autorka uvádí přehled 55 termínů a floskulí, které se používaly v denním tisku i přehled zkratk, přehled údajů respondentů, dotazník a ukázky odpovědí na dotazník. Pracovala dobře s citací pramenů, jako zdroj uvádí poznatky z návštěvy Pedagogického muzea J.A.K.v Praze.V práci se objevilo několik drobnějších nedostatků, překlepy aj., na str. 10 slovosled, k tabulce na str. 37: skauti nosili šátek hnědý, žlutý nosili mladší skauti - vlčata a světlušky, byli i vodní skauti s modrým krojem, str. 8 přílohy svazák nebylo dítě, ale člen svazu mládeže, starší než pionýr.

Diplomantka se úspěšně zhostila svého úkolu a podala odpovídající charakteristiku působení komunistické ideologie na život a názory mladé generace a pokusila se i o odpověď na to, proč tak velké procento občanů je stále členy KSČM a téměř 1 mil. voličů volí KSČM. Hodnotím výsledek její práce velice kladně a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 2.2.2010

PhDr. Jan Holub

oponent